

20120952448

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА СПОМЕНИЧКАТА ЦЕЛИНА КРУШЕВО ЗА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО ОД ОСОБЕНО ЗНАЧЕЊЕ

Се прогласува Законот за прогласување на споменичката целина Крушево за културно наследство од особено значење,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 24 јули 2012 година.

Бр. 07- 3451/1
24 јули 2012 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА СПОМЕНИЧКАТА ЦЕЛИНА КРУШЕВО ЗА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО ОД ОСОБЕНО ЗНАЧЕЊЕ

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Споменичката целина Крушево, која претставува комплекс на старата градска архитектура и има големо културно и историско значење поврзано со националната историја и култура на Република Македонија, се прогласува за културно наследство од особено значење, поткатегорија - големо значење (во натамошниот текст: „Споменичката целина Крушево”).

(2) Со прогласувањето на „Споменичката целина Крушево” за културно наследство од особено значење се овозможува:

- поквалитетно одбележување и зачувување на традициите на „Илинденското востание” и „Крушевската република” од 1903 година,

- трајно зачувување на историските, архитектонските, урбанистичките, градителските, амбиенталните, уметничките, етнолошките вредности, без оглед дали се од профан и сакрален карактер и на која конфесија и култура ѝ припаѓаат, како и на автентичноста, реткоста, единственоста, разновидноста, интегралноста, зачуваност и староста на „Споменичката целина Крушево”,

- создавање поволни услови за опстанок и задржување на интегритетот на сите податоци што ги носи во себе како сведоштво,

- ширење сознанија за неговите вредности, значење и улога во културната идентификација,

- оспособување да служи за задоволување на културните, научните, едукативните, естетските, економските, туристичките и други потреби на граѓаните и
- спречување на дејствија, појави и влијанија со кои се врши или може да настане нејзино оштетување или деградирање.

(3) „Споменичката целина Крушево” настаната во периодот од XV до XIX век, како културно наследство од особено значење, е добро од општ интерес за Република Македонија и ужива посебна заштита која се остварува во согласност со овој закон, со Законот за заштита на културното наследство и со друг закон.

Член 2

(1) Во „Споменичката целина Крушево” се опфатени старото градско јадро со крушевската чаршија и поединечно заштитените добра со различни вредности, значење и функција.

(2) „Споменичката целина Крушево”, како и сите поединечно заштитени добра во нејзините рамки, се заштитуваат согласно со режимот за заштита утврдени со овој закон, Законот за заштита на културното наследство и поединечни акти за нивно прогласување како културно наследство.

Член 3

(1) „Споменичката целина Крушево” е со вкупна површина од 44 ха и е на следнава надморска висина:

- најниска кота (на влезот во градот)....1.180 м.н.в. и
- највисока кота 1.286 м.н.в.

(2) Координати на „Споменичката целина Крушево” се:

- најисточна ...X 521.926,769 Y 580.430,334,
- најјужнаX 521.430,166 Y 579.750,816,
- најзападна....X 520.487,953 Y 580.752,137 и
- најсеверна....X 521.047,412 Y 581.086,425.

(3) Граници на „Споменичката целина Крушево” се:

- ИСТОК: источната граница започнува од пресечната точка на јужната граница на КП 4.686 со западната граница на КП 4.700, продолжува кон југ по западната граница на КП 4.700 до пресечната точка со југозападната граница на КП 4.700, се движи по југозападната граница на КП 4.700 до пресечната точка на оската на ул. “Нико Доага” (КП 4.739) и се движи кон југозапад во должина од 50 м. Потоа продолжува по југозападната граница на КП 4.731 до пресекот со оската на крак од ул. “Нико Доага” во должина од 22 м, потоа скршнува во правец на југозапад по оската на ул. “Нико Доага” во должина од 33 м, потоа се движи кон југ по оската на ул. “Нико Доага” во должина од 41,5 м. Скршнува кон запад по оската на ул. “Нико Доага” во должина од 5 м. Продолжува кон југ по западната граница на КП 5.597/2 и КП 5.599 до пресекот со крак на ул. „Нико Доага” и продолжува по западната граница на КП 5.606 и КП 5.607 до пресекот со оската на крак од ул. “Нико Доага”. Потоа границата се движи во правец на југозапад по оската на ул. “Нико Доага” во должина од 66 м. Скршнува по оската на ул. “Нико Доага” кон запад во должина од 27 м. Потоа границата се движи кон југ во должина од 8 м и продолжува кон југоисток до пресекот со оската на регионалниот пат 516 Крушево - Прилеп. Потоа се движи југозападно следејќи ја оската на истиот пат во должина од 145 м, а потоа скршнува кон југ по западната и јужната граница на КП 5.679 до пресекот со западната граница на КП 5.698 до пресекот со ул. “Партизанска” (КП 5.723), ја сече улицата и продолжува кон југ по западните граници на КП 5.700, КП 5.701 и КП 5.734 до пресекот со оската на ул. “Питу Гули” во должина од 7 м, а потоа оди кон југ по оската на истата улица во должина од 104 м,

- ЈУГ: јужната граница на “Споменичката целина Крушево“ се движи кон запад по оската на ул. “Питу Гули” во должина од 76 м, скршнува кон југ по северната граница на КП 6.377 во должина од 17 м. Скршнува кон запад во должина од 34 м, потоа се движи кон север во должина од 20 м. Потоа продолжува да се движи кон југ по западната граница на КП 6.377 во должина од 129 м до пресекот со северната граница на КП 6.323, продолжува да се движи кон запад по северната граница на КП 6.323 во должина од 183 м до пресекот со оската на ул. „Коча Миленку” (КП 6.512/1), ја сече улицата и се движи по северната граница на КП 6.227 во должина од 80 м. Потоа границата продолжува кон север во должина од 15,5 м пресекувајќи ја кривината на ул. “Коча Миленку” до пресечната точка на јужната и источната граница на КП 6.310, продолжува кон север на источната граница на КП 6.310 до пресекот со оската на ул. “Коча Миленку”, продолжува да се движи кон запад по оската на ул. “Коча Миленку” во должина од 151 м до пресекот со оската на ул. “Манчу Матак” (КП 5.817),

- ЗАПАД: западната граница на “Споменичката целина Крушево“ се движи кон север по оската на ул. “Манчу Матак” во должина од 134 м, потоа се движи кон северозапад следејќи ја оската на ул. “Манчу Матак” во должина од 140 м до спојот со ул. “Благој Целев” (КП 5.877). Потоа границата продолжува кон север во должина од 60 м по оската на ул. “Благој Целев” и на аголот источно од КП 6.439, каде што се сече со крак од истата улица, границата се прекршува и се движи североисточно во должина од 60 м. Потоа границата продолжува по оската на ул. “Благој Целев” кон запад, потоа продолжува благо кон северозапад, пак по оската на ул. “Благој Целев” во должина од 87 м до пресечната точка на оската на ул. “Благој Целев” и ул. “Таќа Бербер” (КП 6.521). Границата продолжува кон север по оската на ул. “Таќа Бербер” во должина од 120 м се до спојот со кракот на ул. “Таќа Бербер” источно од КП 4.635 од каде што продолжува по оската на ул. “Таќа Бербер” кон север во должина од 45 м, скршнува кон запад по крак од ул. “Таќа Бербер” во должина од 24 м, скршнува кон север по оската на кракот од ул. “Таќа Бербер” до пресекот со ул. “Мише Ефтим” (КП 6.509). Продолжува кон исток во должина од 115 м, скршнува кон север по оската на ул. “Мише Ефтим” во должина од 87 м до пресекот со оската на ул. “Томе Никле” (КП 6.516), продолжува по оската на ул. “Томе Никле” кон североисток во должина од 155 м до пресекот со оската на ул. “Маршал Тито” (КП 6.508/1), продолжува кон север по оската на ул. “Маршал Тито” во должина од 21 м до пресекот на ул. “Никола Карев” (КП 6.518) и

- СЕВЕР: северната граница започнува од точката на спојот на ул. “Маршал Тито” со ул. “Никола Карев”. Продолжува југоисточно по оската на ул. “Никола Карев” во должина од 140 м до пресекот со оската на ул. “Киро Фетак” (КП 6.507), потоа продолжува источно по оската на ул. “Киро Фетак” во должина од 135 м се до точката јужно од КП 4.803, а потоа продолжува по оската на истата улица кон југоисток во должина од 120 м до точката јужно од КП 4.849. Границата се движи кон североисток по оската на истата улица во должина од 42 м до пресекот со оската на ул. “Нико Доага”, продолжува кон исток во должина од 55 м, скршнува кон југоисток по оската на истата улица во должина од 15 м, потоа скршнува кон север во должина од 20 м и скршнува кон исток по јужната граница на КП 4.686 до почетната точка на источната граница.

Член 4

(1) Контактната зона на „Споменичката целина Крушево” е со вкупна површина од 91 ха со следниве граници:

- ИСТОК: источната граница на контактната зона започнува на североисток од градот, поточно на м.в. “Трите патишта” со КП 4.637, во точката со координати X 521.690,43 и Y 581.003,54. Од тука продолжува јужно во должина од 47 м по границата на КП 4.637. Потоа продолжува јужно по границата на КП 4.252 во должина од 24 м, продолжува

југо-источно по границата на КП 4.651 во должина од 15,40 м, продолжува во истиот правец во должина од 13,20 м по границата на КП 5.645, потоа оди јужно по границата на КП 4.660 во должина од 58,40 м, оди јужно по границата на КП 5.645 во должина од 5,60 м, потоа оди југоисточно по границата на КП 5.645 во должина од 19,40 м, па скршнува јужно во должина од 33 м, се движи по границата на истата парцела југоисточно во должина од 64,30 м се до патот Крушево - Прилеп со КП 5.652, потоа границата се движи по оската на регионалниот пат Прилеп - Крушево во правец југозапад во должина од 136 м се до североисточната граница на КП 5.654. Од тука продолжува јужно по границата на КП 2.027 се до “Крушевска река” во должина од 95,50 м, потоа границата се движи јужно по границата на КП 2.587 се до асфалтниот пат Крушево - Демир Хасар во должина од 191,50 м продолжува кон исток во должина од 98 м по оската на асфалтниот пат Крушево - Демир Хасар со КП 5.671, продолжува полукружно по оската на истиот пат во должина од 57 м. Потоа се движи кон југ по границата на КП 2.972/1 се до раскрсницата за кај хотел “Монтана” во должина од 271,50 м, потоа границата се движи југозападно по границата на КП 2.972/1 се до м.в. “Порта” во должина од 453,70 м,

- ЈУГ: јужната граница на контактната зона започнува од југоисточниот дел на градот во точката со координати X 521.677,43 и Y 579.759,66. Од споменатите координати границата оди кон север во должина од 56,80 м по границата на КП 2.486, од тука скршнува северозападно по границата на КП 2.476 во должина од 31,55 м, потоа оди југозападно, исто така, по границата на КП 2.476 во должина од 118,65 м, скршнува северозападно во должина од 43,60 м, скршнува јужно по границата на истата парцела во должина од 37,50 м, од тука границата на контактната зона се движи западно по границата на КП 2.472/1 во должина од 56,25 м, се движи западно по границата на КП 2.472 во должина од 78,20 м, го сечи патот со КП 6.483 и се движи западно по границата на КП 6.482 во должина од 431 м,

- ЗАПАД: западната граница на контактната зона започнува од југозападниот дел на градот во точката со координати X 520.945,98 и Y 579.863,63. Од тука границата скршнува северозападно по границата на КП 6.482 во должина од 97 м, продолжува северно по границата од истата парцела во должина од 69 м, од тука продолжува северозападно покрај крушевската корија по границата на КП 6.482 во м.в. “Гума” во должина од 534 м, се до последниот столб на жичарницата од каде што границата се спушта источно се до земјениот пат што се наоѓа во коријата во должина од 252,50 м. Од тука границата продолжува северозападно по патот којшто оди низ коријата по границата на КП 2.442 во должина од 366,10 м, исто така, оди северно по границата на КП 2.442 во должина од 165 м. Потоа границата скршнува источно по границата на КП 2.451 во должина од 44 м, продолжува источно по границата на КП 4.484 во должина од 17 м, продолжува источно по границата на КП 4.488 во должина од 81,80 м, продолжува во истиот правец по границата на КП 4.484 во должина од 236,20 м, скршнува кон запад по границата на истата парцела во должина од 48 м, го сечи патот со КП 4.478 во должина од 25 м, од тука се спушта кон север по границата на КП 4.475 во должина од 47 м, продолжува по истиот правец по границата на КП 4.380 во должина од 45 м и

- СЕВЕР: северната граница на контактната зона започнува од точката во северозападниот дел на градот Крушево со координати X 520.787,03 и Y 580.933,52. Потоа границата на контактната зона се движи кон исток по границата на КП 4.478 во должина од 51,60 м, од тука границата продолжува кон север по границата на КП 4.478 во должина од 5,70 м, продолжува по границата на КП 4.328 во должина од 14,90 м, скршнува североисточно по границата на КП 4.377 во должина од 30 м, продолжува по границата на КП 4.353 во должина од 9,30 м, оди во истиот правец по КП 4.352 во должина од 15,10 м, го сечи патот со КП 6.516 во должина од 3,70 м и се движи по истиот правец по границата на КП 4.354 во должина од 24,50 м, повторно го сечи патот со КП 6.516 во должина од 5 м

и продолжува по границата на КП 4.342 во должина од 26 м. Од тука границата продолжува по оската на ул. “Томе Никле” покрај границата на фабриката “Илинденка” со КП 4.332 во должина од 88 м, скршнува северно по истата граница во должина од 66,40 м, го сечи асфалтниот пат Крушево - с. Пуста Река со КП 6.508/1 во должина од 32,50 м и продолжува источно по оската на ул. “Никола Карев” со КП 4.973 во должина од 116 м, скршнува полукружно кон југ во должина од 12 м, повторно оди кон исток во правец на градските гробишта во должина од 35 м, оди југоисточно по оската на ул. “Киро Фетак” со КП 6.507 во должина од 74 м, скршнува кон исток по оската на истата улица по границата на КП 4.222 во должина од 119 м. Границата на контактната зона продолжува источно по границата на КП 4.221/2 во должина од 31,50 м, продолжува по границата на КП 4.256 во должина од 178 м, потоа границата го сечи патот со КП 4.739 во должина од 5,50 м, скршнува на југ по границата на КП 4.259 во должина од 25 м, оди кон исток по границата на истата парцела во должина од 31,50 м и го сечи патот со КП 4.739 во должина од 12,80 м од каде што и започна источната граница на контактната зона во точката со координати X 521.690,43 и Y 581.003,54.

Член 5

(1) Границите на „Споменичката целина Крушево” и на неговата контактна зона од членовите 3 и 4 од овој закон (во натамошниот текст: заштитено подрачје), Агенцијата за катастар на недвижности ги нанесува на геодетска подлога во размер 1 : 1000.

(2) Органот од ставот (1) на овој член за секоја катастарска парцела што се наоѓа во границите на заштитеното подрачје, во катастарската евиденција и документација става забелешка дека е составен дел на „Споменичката целина Крушево” како културно наследство од особено значење, а за секое поединечно заштитено добро во границите на заштитеното подрачје става забелешка дека има статус на културно наследство со соодветна категорија утврдена со актот за неговото прогласување.

(3) Границите на заштитеното подрачје од ставот (1) на овој член не можат да се менуваат со просторен и урбанистички план ниту со друг вид акт, освен со акт за заштита или акт за промена на заштитата во согласност со прописите за заштита на културното наследство.

Член 6

(1) Заради заштита, уредување, ревитализација и рационално користење на „Споменичката целина Крушево”, општината Крушево донесува детален урбанистички план со плански опфат во границите на „Споменичката целина Крушево” од членот 3 од овој закон.

(2) За контактната зона од членот 4 од овој закон општината Крушево донесува детални урбанистички планови.

(3) Плановите од ставовите (1) и (2) на овој член се изработуваат врз основа на заштитно-конзерваторски основи изработени од Националната установа - Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј - Прилеп, согласно со Законот за заштита на културното наследство.

(4) Заштитно-конзерваторските основи за заштитеното подрачје „Споменичка целина Крушево”, задолжително содржат дозволени и рестриктивни мерки за секој поединечен составен дел во заштитеното подрачје.

(5) Заштитно-конзерваторски основи од ставот (3) на овој член кои се одобрени и заверени од Управата за заштита на културното наследство, задолжително се вградуваат во деталните урбанистички планови, како посебни услови за градење за секоја градежна парцела поединечно.

Член 7

Во „Споменичката целина Крушево“ не смее:

- 1) да се менува постојната сообраќајна мрежа;
- 2) да се употребуваат вештачки материјали за обработка на сообраќајната мрежа (улици, тротоари и плоштади);
- 3) да се поставуваат надземни водени хидранти за противпожарна заштита;
- 4) потпорните и преградните ѕидови меѓу дворовите и улиците да се изведуваат од друг материјал освен од камен;
- 5) да се менуваат постојните автентични огради на дворовите;
- 6) да се менува постојната изградена и неизградена урбана структура (форма на блоковите, големина, форма и содржина на парцелите);
- 7) да се менува габаритот на поединечно заштитените добра;
- 8) да се менуваат висината и фасадниот изглед на поединечно заштитените добра и на амбиенталните објекти;
- 9) да се менува автентичниот покривен покривач од камени плочи на поединечно заштитените добра;
- 10) да се поставуваат надворешни пластични ролетни на поединечно заштитените добра;
- 11) да се поставуваат клима уреди на уличните фасади;
- 12) да се градат објекти со катност поголема од П+2, сметано од најниската кота на објектот;
- 13) да се градат нови објекти кои како висина имаат галерија или потпокрив, без или со баци или се покриени со рамна тераса;
- 14) да се поставуваат соларни колектори што не се во рамнина на покривот;
- 15) да се покриваат објектите со лим, шиндра, салонит и други современи покривни покривачи;
- 16) да се градат гаражи како посебни објекти на градежната парцела;
- 17) да се зголемуваат габаритот и висината на помошните објекти на поединечно заштитените добра;
- 18) да се воведат нови намени кои предизвикуваат бучава и загадување на околината на заштитеното подрачје;
- 19) да се паркира до поединечно заштитените добра и да се формираат паркинг места до нив и
- 20) да се поставуваат антени, репетитори, билборди и рекламни паноа на поединечно заштитено добро.

Член 8

Режимот на заштита во „Споменичката целина Крушево“ се остварува според детално дефинираните услови во деталниот урбанистички план од членот 6 став (1) од овој закон кој се донесува за споменичката целина, како и според посебни заштитно-конзерваторски услови што се однесуваат на:

- 1) контролирана интерполација на нови локации на слободни простори;
- 2) зачувување на заштитените добра во изворна состојба преку конзервација, санација и во исклучителни случаи со факсимилна обнова;
- 3) зачувување на амбиенталните објекти кои придонесуваат за вредностите и амбиенталната слика на целината во изворна состојба, особено на екстериерниот изглед на објектите со конзервација и санација, како и со реставрација на карактеристичните фасадни изгледи кај објектите кои имаат големи оштетувања;

4) враќање на изгубениот фонд на објекти на локации кои се слободни и за кои постојат стари урбанистички планови, остатоци од објектите или техничка и фотодокументација преку нивна типолошка обнова;

5) враќање на автентичниот фасаден изглед на оние објекти кои го изгубиле, а за кои постојат доволно информации за изворниот изглед;

6) рекомпозиција на недвижностите по намена во објектите кои факсимилно се обновуваат;

7) задржување на амбиенталните објекти во рамките на постојните габарити со можност за помали доградби на сопствените локации кои нема драстично да влијаат врз промената на амбиентот;

8) задржување и изградба на објекти со покриви на повеќе води со блага косина (макс. 22% до 24%), а за објектите кои се во низа покрив на две води со блага косина, со употреба на ќерамида - каналица како материјал за покривање, освен кај заштитените добра кај кои се задржува покривот од камени плочи;

9) задржување на фасадата на приземјата и на високите приземја од кршен камен, а катовите да се малтерисани и обелени со вар;

10) задржување на автентичната боја на заштитените и амбиенталните објекти;

11) задржување на хармоничниот ритам на поставување на дрвените прозорци со дрвени опшивки, карактеристичните дрвени опшивки на фасадата, дрвените косници и карактеристично обработените симсови;

12) задржување и одржување на постојните основни функции на крушевската чаршија и враќање на некои изворни функции, како што се старите занаети или давање нови современи функции на некои објекти, доколку таквите функции се компатибилни со нивната природа и карактерот на споменичката целина;

13) поставувањето на сите видови на водови од инфраструктурата и инсталациите да не бидат видливи на уличните фасади и на просторот на споменичката целина;

14) задржување на асфалтот на фреквентните моторни сообраќајници кои се веќе асфалтирани;

15) поставување во постапка согласно со закон на сите натписи на фирми и други натписи, сообраќајни знаци, споменична сигнаристика, осветлување и урбана опрема на отворените простори во споменичката целина и

16) преземање превентивни и корективни мерки против деструктивни ефекти од бучава, удари и вибрации предизвикани од машини и возила во споменичката целина.

Член 9

(1) Во контактната зона на „Споменичката целина Крушево“ не смее:

1) да се менуваат габаритот, висината и фасадниот изглед на поединечно заштитените добра;

2) да се менува постојната улична мрежа;

3) да се градат објекти во пошумените делови на градот (Коријата, хотелските објекти) и

4) да се изведуваат интервенции кои можат да го загрозат интегритетот на поединечно заштитени добра во радиус од 15 м околу објектите.

(2) Режимот на заштита во контактната зона се остварува според детално дефинирани услови во деталните урбанистички планови од членот 6 од овој закон, а кои се донесуваат за контактната зона, како и според посебни заштитно-конзерваторски услови што се однесуваат на:

1) зачувување на поединечно заштитените добра во изворна состојба преку конзервација, санација и во исклучителни случаи со факсимилсна обнова;

2) зачувување на покривите на повеќе води со употреба на камени плочи кај поединечно заштитените добра и

3) усогласување на висината и габаритите на новоизградените објекти на начин со кој се оневозможува затворање на визуриите кон споменичната целина.

Член 10

(1) Општината Крушево и нејзините органи и јавни служби се одговорни за спроведување на мерки и активности во заштитеното подрачје во рамките на нивните надлежности утврдени со овој и со друг закон.

(2) Имателите на културно наследство во рамките на заштитеното подрачје се одговорни согласно со закон за одржувањето, чувањето, почитувањето и правилното користење на културното наследство во рамките на заштитеното подрачје.

(3) Националната установа - Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј - Прилеп е одговорна за преземање заштитно-конзерваторски мерки во заштитеното подрачје во согласност со Законот за заштита на културното наследство.

Член 11

(1) Со „Споменичката целина Крушево” во името на Република Македонија, а во согласност со своите надлежности, управуваат Националната установа - Заводот за заштита на спомениците на културата и Музеј - Прилеп и општината Крушево.

(2) Заради обезбедување посебни услови за трајно зачувување на споменичката целина и за отстранување на причините кои ги загрозуваат нејзините вредности, како и заради координирана работа на надлежните органи во реализацијата на заеднички иницијативи, акции или проекти за заштита, уредување, користење и ревитализација на „Споменичката целина Крушево” се донесува план за интегрирана заштита на „Споменичката целина Крушево” (во натамошниот текст: планот за интегрирана заштита).

Член 12

(1) Планот за интегрирана заштита од членот 11 став (2) од овој закон го подготвува Управата за заштита на културното наследство, во соработка со Националната установа - Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј - Прилеп и општината Крушево за период од пет години, а го донесува министерот за култура.

(2) Планот за интегрирана заштита пред неговото донесување се става на јавна расправа која трае најмалку 30 дена.

(3) Планот за интегрирана заштита особено содржи:

- преглед на поединечните објекти прогласени за недвижно културно наследство кои се во составот на „Споменичката целина Крушево” (број, површина, сегашна намена, идна намена, валоризација/ревалоризација),

- приказ и оценка на состојбите со одделни делови или градби во составот на „Споменичката целина Крушево”,

- предлози за санација, заштита, изградба и измена на намените на градбите во состав на „Споменичката целина Крушево”,

- идентификување на потенцијални фактори и ризици кои ги загрозуваат вредностите на културното наследство,

- планирање на урбаниот развој и урбаната рехабилитација во „Споменичката целина Крушево”,

- развивање активности за подигнување на јавната свест за значењето на културното наследство,

- утврдување насоки за развој на културниот туризам во согласност со принципот на одржлив развој,

- развивање активности за издавање научни и стручни публикации и публикации од информативен карактер,
- приказ на потребните средства за негово спроведување и
- приказ на организација и динамика на изведување на активности врз комуналната инфраструктура „Споменичката целина Крушево”.

Член 13

(1) Следење и вреднување на спроведувањето на планот за интегрирана заштита од членот 11 став (2) од овој закон врши надзорен одбор (во натамошниот текст: одборот), составен од претседател и десет члена, кои ги именува министерот за култура.

(2) Во одборот се именува по еден претставник од:

- Министерството за култура,
- Управата за заштита на културното наследство,
- Министерството за животна средина и просторно планирање - Управа за животна средина,
- Министерството за транспорт и врски,
- Министерството за економија,
- Министерството за локална самоуправа,
- Националната установа - Национален конзерваторски центар - Скопје и
- Националниот комитет на Меѓународниот совет за споменици и места - ИКОМОС на Република Македонија, двајца претставници во одборот се именуваат од здруженијата кои дејствуваат на планот на развојот на туризмот и презентирањето на Крушево.

(3) Претседателот и членовите на одборот имаат мандат од две години, со право да бидат повторно именувани уште за еден мандат.

(4) Одборот еднаш годишно до министерот за култура доставува извештај за реализација на планот за интегрирана заштита и предлози на мерки за подобрување на заштитата, користењето и презентирањето на „Споменичката целина Крушево”.

(5) Во извештајот од ставот (4) на овој член се содржани оцената за преземените мерки и препораките за надминување на состојбите.

II. НАДЗОР

Член 14

(1) Надзор над спроведувањето на овој закон врши Министерството за култура.

(2) Управата за заштита на културното наследство врши инспекциски надзор над спроведувањето на прописите за заштита на културното наследство во согласност со овој закон.

(3) Надзор над одредбите од овој закон кои се во врска со примената на прописите за градење и просторно и урбанистичко планирање, вршат органите надлежни за вршење на работите од областа на градењето и уредувањето на просторот.

III. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 15

(1) Деталните урбанистички планови од членот 6 од овој закон ќе се донесат во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесувањето на плановите од ставот (1) на овој член заштитата на „Споменичката целина Крушево” се остварува со задолжително издавање на заштитни конзерваторски услови кои ги донесува Управата за заштита на културното наследство, по

барање на надлежниот орган за издавање на одобрение за градба, согласно со Законот за заштита на културното наследство.

Член 16

(1) Планот за интегрирана заштита од членот 11 став (2) од овој закон ќе се донесе најдоцна до шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Одборот од членот 13 од овој закон ќе го именува министерот за култура во рок до шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 17

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.